

[Christophersen]

onen også har opnået overlegenhed på det taktiske nukleare område.

Hvad er konsekvensen af en sådan udvikling? Den er naturligvis, at de europæiske NATO-lande og De Forenede Stater dermed anbringes i den situation, at de må vælge mellem tre muligheder: enten må vi se i øjnene, at det i tilfælde af et angreb på Vesteuropa kan være en uomgængelig konsekvens, at der straks udløses strategiske atomvåben, og at vi dermed er ude i en total krigssituation, eller også må man i Vesteuropa gennemføre en meget betydelig konventionel oprustning, og det vil jo hverken hr. Steen Folke eller vi andre betale for, eller også må man prøve at genoprette balancen på de taktiske nukleare våbens område.

Det er klart, ingen af disse muligheder er behagelige at overveje, men hvad er alternativet? Alternativet er naturligvis et absolut sovjetisk militært overherredømme i Europa, det er Europas »finlandisering«, og det er i det længere forløb NATOs opløsning. Det er muligt, hr. Steen Folke ønsker det – det ønsker mit parti ikke.

Så er der to muligheder, og de er jo ganske korrekt beskrevet af udenrigsministeren. Den ene mulighed for at opnå en ny balance på de taktiske atomvåbens område er at få overtalt Sovjetunionen til at afvikle sit SS-20 program og fjerne de opstillede raketter. Hvis hr. Steen Folke har lyst til at spadserer rundt på landevejen i den sags tjeneste, deltager jeg gerne i en sådan vandring med ham.

Den anden mulighed er naturligvis, at Vesten for at genoprette balancen på et højere niveau gennemfører beslutningen om at stationere Pershing II- og krydsermissiler i Vesteuropa.

Afgørende for, hvilken af disse to muligheder der til sidst bliver den realistiske, er naturligvis TNF-forhandlingerne. Hvis disse forhandlinger skal lykkes, må NATO være parat til troværdigt at beslutte at realisere alternativet, som i øvrigt aldrig kan blive et offensivt system, men som er et udpræget defensivt våbensystem. Jeg vil altså give det råd til forespørgerne – og nu taler vi om de sovjetiske landeveje, for det gør ikke stort indtryk, tror jeg, at hr. Steen Folke og jeg går herfra og til Roskilde – at de koncentrerer sig om de egentlige årsager.

Så kommer vi til spørgsmålet om, hvorvidt Norden som atomfrit zone vil have nogen som helst reel indflydelse på den våbenmæssige eller politiske situation i Vesten eller i Europa. Norden er et atomfrit område. Danmarks stilling er klart defineret adskillige gange af folketingets vedtagelse af dagsordener, som fastslår, at vi ikke under de nuværende omstændigheder ønsker at modtage atomvåben på dansk område, og denne position – og det synes jeg er vigtigt at understrege – denne position, som jo også deles af Norge, Sverige og Finland, er udtryk for et privilegium i Europa. Den er muliggjort af, at en lang række andre vesteuropæiske lande har påtaget sig den byrde, vi har frigjort os for. De har påtaget sig den byrde at lade taktiske atomvåben stationere på deres jord, og denne position er et privilegium, for selv om vi er et atomfrit område, så har Sovjetunionen i områder direkte op til vore lande ophobet betydelige kernevåbenarsenaler. Altså: Norden, Danmark, er en atomvåbenfri zone, og det vil ikke have nogen som helst betydning for freden i Europa, om man formaliserer det eller man ikke gør det.

Derimod vil det have en anden betydning. Hvis man forestillede sig, at de nordiske lande påtog sig en fælles traktatlig forpligtelse over for Sovjetunionen af sikkerhedspolitisk karakter, vil den proces begynde, at Danmark og Norge glider ud af NATO-samarbejdet og over i en neutralistisk position, og det er et formål, som vi ikke ønsker at arbejde for.

Hvilke muligheder har vi så for at ændre den ubestrideligt farlige udvikling, der er i gang på det våbenteknologiske område?

Efter vores opfattelse forudsætter ændringer i denne situation, at der gennem forhandlinger mellem NATO og Warszawapagten opnås en sådan balance mellem de konventionelle og de nukleare arsenaler, at der på grundlag heraf kan gennemføres en gensidig og ligelig nedtrapning, først af det nukleare og derefter af det konventionelle våbenarsenal. Det er naturligvis en meget vanskelig proces. Vi kan se, hvorledes det ikke er lykkedes i MBFR-forhandlingerne i Wien bare at nå så langt som til at få Sovjetunionen til at oplyse de reelle tal for, hvilke konventionelle styrker den har anbragt i Centraleuropa. Man har ikke engang kunnet nå så langt, at man er blevet enig om, hvad man